

ระเบียบการรถไฟแห่งประเทศไทย
ฉบับที่ 2.7
ว่าด้วยการรับเงินรายได้เป็นเช็ค

โดยที่เห็นสมควรปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการรับเงินรายได้เป็นเช็คเสียใหม่ และจัดหมวดหมู่เพื่อ
สะดวกแก่การปฏิบัติและอ้างอิง

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 35 (2) แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2494 จึงวางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงินรายได้เป็นเช็คไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการรถไฟแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 2.7 ว่าด้วยการรับเงิน
รายได้เป็นเช็ค”

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบการรถไฟแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 102 ว่าด้วยการรับเงินรายได้เป็น
เช็ค ลงวันที่ 27 มกราคม 2529

บรรดาคำสั่งใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้เจ้าหน้าที่รับชำระเงินรายได้เป็นเช็ค ในกรณีดังนี้

- (1) เช็คธนาคารแห่งประเทศไทย
- (2) เช็คที่ธนาคารสั่งจ่าย (แคชเชียร์เช็ค , ตัวแลกเงินหรือดริฟท์)
- (3) เช็คที่มีธนาคารค้ำประกัน
- (4) เช็คที่ธนาคารรับรองหลังเช็ค
- (5) เช็คที่ผู้ขอใช้เช็คสั่งจ่ายและใช้ชำระโดยตรง (ห้ามใช้ในการชำระเงินค่าประกันฯ
และมัดจำต่างๆ)

ข้อ 5 เช็คที่จะรับทุกกรณี ต้องมีลักษณะและเงื่อนไขดังนี้ .-

- (1) มีรายการครบถ้วนตามมาตรา 988 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือ
ก. คำบอกชื่อว่าเป็นเช็ค

- ข. คำสั่งอันปราศจากเงื่อนไขให้ใช้เงินเป็นจำนวนแน่นอน
- ค. ชื่อ หรือยี่ห้อและสำนักงานของธนาคาร
- ง. ชื่อ หรือยี่ห้อของผู้รับเงินหรือคำจดแจ้งว่าให้ใช้เงินแก่ผู้ถือ
- จ. สถานที่ใช้เงิน
- ฉ. วันและสถานที่ออกเช็ค
- ช. ลายมือชื่อผู้สั่งจ่าย

(2) มิได้เป็นเช็คลงวันที่ล่วงหน้า

(3) เป็นเช็คลงวันที่ เดือน ปี ที่ใช้เช็คนั้นชำระต่อเจ้าหน้าที่ หรือเป็นเช็คที่ยังไม่หมดอายุการใช้ ตามมาตรา 990 หรือมาตรา 991 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(4) เป็นเช็คขีดคร่อมสั่งจ่ายให้แก่ “ การรถไฟแห่งประเทศไทย ” และต้องขีดฆ่าคำว่า “ หรือผู้ถือ ”

(5) หากเป็นเช็คขีดคร่อมสั่งจ่ายให้แก่หน่วยงานของการรถไฟแห่งประเทศไทย จะต้องมีคำว่า “ การรถไฟแห่งประเทศไทย ” หรือ “ การรถไฟฯ ” นำหน้าหรือตามหลังชื่อหน่วยงาน และต้องขีดฆ่าคำว่า “ หรือผู้ถือ ”

(6) เช็คนั้นต้องมีเช็คโอนสลักหลัง

(7) เช็คนั้นต้องเรียกเก็บเงินได้เต็มจำนวนตามที่ลงไว้ในเช็ค หากจะต้องเสียค่าใช้จ่ายอื่นใดเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินตามเช็คนั้นให้ผู้ขอใช้เช็คเป็นผู้ชำระ ยกเว้นเช็คของหน่วยราชการ

ข้อ 6 การพิจารณารับเช็คตามข้อ 4 ทุกกรณี ให้คำนึงถึงจำนวนเงินรายได้ที่รับตามเช็คฉบับนั้นเป็นสำคัญ ตามที่กล่าวไว้ในข้อ 5 (7) กับต้องถือปฏิบัติการส่งรายได้เป็นเช็ค ดังนี้ :-

(1) ถ้าหน่วยงานหรือสถานีทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รับรายได้เป็นเช็คของธนาคารที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ หรืออยู่ในเขตเคสียริง ให้รับนำเช็คส่งหรือฝากสถานีนำส่งกองการเงิน ฝ่ายการเงินและการบัญชีอย่างช้าภายในวันทำการรุ่งขึ้น

(2) ถ้าหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รับรายได้เป็นเช็คของธนาคารที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคหรืออยู่นอกเขตเคสียริง และอยู่ต่างท้องถิ่นกับสถานที่รับเช็คนั้น ให้ผู้รับเช็คเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินตามเช็ค ในอัตราค่าธรรมเนียมที่ธนาคารเรียกเก็บ ตามที่กล่าวไว้ในข้อ 5 (7) หรือขอรับชำระเป็นตัวแลกเงินหรือดราฟท์ โดยสั่งจ่าย ณ สำนักงานใหญ่ของธนาคารในกรุงเทพฯ แล้วให้รับนำเช็ค หรือตัวแลกเงินหรือดราฟท์นั้นส่งหรือฝากสถานีนำส่ง หรือสถานีรับแล้วนำส่งกองการเงิน ฝ่ายการเงินและการบัญชี อย่างช้าภายในวันทำการรุ่งขึ้น

(3) ถ้าสถานที่ส่งรายได้ประจำวันฝากธนาคารรับรายได้เป็นเช็คของธนาคารที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในท้องถิ่นเดียวกัน ให้นำสถานีนำเช็คฉบับนั้นส่งฝากธนาคารในวันทำการรุ่งขึ้นพร้อมเงินรายได้สถานีนประจำวันทันที แล้วส่งสำเนาไปรับฝากเช็ค พร้อมรายได้สถานีนตามระเบียบต่อไป

(4) ถ้าสถานที่ส่งรายได้ประจำวันฝากธนาคาร รับรายได้เป็นเช็คของธนาคารที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคหรืออยู่นอกเขตเคสียริงและอยู่ต่างท้องถิ่น ให้ขอรับชำระเป็นตัวแลกเงินหรือดริฟท์ สั่งจ่าย ณ สำนักงานใหญ่ของธนาคารในกรุงเทพฯ แต่หากผู้ชำระเงินยืนยันขอชำระเป็นเช็คของผู้ใช้เช็ค ให้เรียกเก็บเงินค่าใช้ชันเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินตามเช็ค ในอัตราค่าธรรมเนียมที่ธนาคารเรียกเก็บตามที่กล่าวไว้ในข้อ 5(7) แล้วนำส่งเช็คหรือตัวแลกเงินหรือดริฟท์ให้กองการเงิน พร้อมเงินรายได้สถานีนประจำวันในวันรุ่งขึ้นตามระเบียบต่อไป

(5) ถ้าสถานที่ส่งรายได้ประจำวันให้กองการเงิน ฝ่ายการเงินและการบัญชี โดยบรรจุในกระเป๋ใส่เงินซึ่งจัดไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะรับรายได้เป็นเช็คของธนาคารที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคหรืออยู่นอกเขตเคสียริงไม่ว่าจะอยู่ในหรือต่างท้องถิ่น ให้ขอรับชำระเป็นตัวแลกเงินหรือดริฟท์ สั่งจ่าย ณ สำนักงานใหญ่ธนาคารในกรุงเทพฯ แต่หากผู้ชำระเงินยืนยันขอชำระเป็นเช็คของผู้ใช้เช็ค ให้เรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายชันเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินตามเช็ค ในอัตราค่าธรรมเนียมที่ธนาคารเรียกเก็บตามที่กล่าวไว้ในข้อ 5(7) แล้วฝากส่งเช็คหรือตัวแลกเงินหรือดริฟท์ พร้อมเงินรายได้สถานีนประจำวันในวันรุ่งขึ้นตามระเบียบต่อไป

ข้อ 7 ในการพิจารณาการอนุญาตให้ใช้เช็คได้ก็ดี หรือการรับเช็คกรณีใดก็ดี โดยเฉพาะเช็คที่ผู้ขอใช้เช็คสั่งจ่ายและใช้ชำระโดยตรง ตามข้อ 4 (5) จะต้องให้ฝ่ายหรือสำนักงานอันเป็นคู่สัญญาแทนการรถไฟแห่งประเทศไทยอนุญาตแล้วจึงใช้ชำระเงินได้ (ต้องห้ามการชำระเงินค่าประกันฯ และมัดจำต่างๆ) อนึ่งหากเช็คเรียกเก็บเงินไม่ได้และธนาคารส่งเช็คคืน ต้องเป็นผู้รับผิดชอบติดตามทวงถามให้ผู้ใช้เช็คนำเงินสดมาชำระแทนโดยเร็วที่สุดด้วย เมื่อครบ 7 วันหลังจากวันได้รับเช็คคืนจากธนาคาร หากติดตามไม่ได้ผลให้รีบส่งเรื่องให้สำนักงานอาณานิบาลดำเนินคดีตามกฎหมาย เพื่อให้มีการชำระหนี้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทย ตามจำนวนเงินในเช็คขีดชื่อนั้นรวมทั้งดอกเบี้ยที่พึงมีอีกด้วย

ข้อ 8 เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คต้องตรวจสอบให้เป็นการถูกต้องตามข้อ 5 ก่อน จึงให้รับได้ แล้วนำส่งกองการเงิน ฝ่ายการเงินและการบัญชี ตามที่กล่าวไว้ในข้อ 6 แล้วแต่กรณี กับต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด ดังนี้

- (1) ให้รับเช็คในกรณีนี้เมื่อได้พิจารณารอบคอบ และเป็นที่ยืนยันว่าสมควรรับได้
- (2) ห้ามรับเช็คสั่งจ่ายเงินสด ที่มีได้สั่งจ่ายให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับโดย

เด็ดขาด

- (3) ห้ามรับเช็คของผู้ส่งจ่ายที่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่นั้น มีคำสั่งห้ามรับไว้โดยเด็ดขาด
- (4) ห้ามรับเช็คที่มีจำนวนเงินมากกว่าจำนวนหนี้ ซึ่งต้องทอนเป็นเงินสด
- (5) ต้องทำสมุดบันทึกการรับเช็ค รายชื่อผู้ใช้เช็ค วันเดือนปีรับเช็ค เลขที่เช็ค ธนาคารเจ้าของเช็ค และสถานที่อยู่ของผู้ส่งจ่ายตลอดจนหมายเลขโทรศัพท์ (ถ้ามี) ไว้เป็นหลักฐาน เมื่อใช้หมดแล้วต้องเก็บรักษาไว้มีกำหนด 10 ปี
- (6) การออกใบเสร็จรับเงิน
- (ก) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คเขียนบันทึกหรือประทับตราภายในใบเสร็จรับเงินว่า “ใบเสร็จรับเงินฉบับนี้จะสมบูรณ์ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่ได้เรียกเก็บเงินตามเช็คได้ครบถ้วนแล้ว”
- (ข) ถ้าได้รับเช็คโดยทางไปรษณีย์ ให้เก็บหนังสือนำส่งเช็คนั้นไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 9 กรณีรับเช็คไว้ตามข้อ 6 แล้วธนาคารเรียกเก็บเงินไม่ได้และธนาคารส่งเช็คคืน ให้ปฏิบัติดังนี้

- (1) ให้กองการเงิน ฝ่ายการเงินและการบัญชี แจ้งหน่วยงานที่อนุญาตเป็นผู้ติดตามทวงถามให้ผู้ใช้เช็ค นำเงินสดมาชำระที่กองการเงิน ฝ่ายการเงินและการบัญชี ให้ครบถ้วนโดยเร็วที่สุด อย่างช้าในวันรุ่งขึ้นนับจากวันที่ได้รับเช็คคืนจากธนาคาร
- (2) หากเป็นการรับเช็คโดยสถานีนำฝากธนาคารพร้อมรายได้สถานีประจำวัน ตามข้อ 6 (3) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่นั้น แจ้งให้กองการเงินฝ่ายการเงินและการบัญชีทราบทันที โดยแจ้งเลขที่ วันเดือนปี จำนวนเงินในเช็คและวันเดือนปีที่นำส่งเช็คเข้าฝากธนาคารเป็นรายได้ เพื่อดำเนินการตัดบัญชีเป็นเงินขาดสถานี และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่นั้นแจ้งหน่วยงานที่อนุญาตการใช้เช็คฉบับนั้นเป็นผู้รับผิดชอบติดตามทวงถามให้ผู้ใช้เช็คนำเงินสดมาชำระให้ครบถ้วนโดยเร็วที่สุด อย่างช้าในวันรุ่งขึ้นนับจากวันที่ได้รับเช็คคืนจากธนาคาร
- (3) หากเป็นการรับเช็คโดยสถานีนำเช็คส่งกองการเงิน ฝ่ายการเงินและการบัญชี พร้อมรายได้สถานีประจำวันตามข้อ 6 (4) ให้ถือว่าสถานีที่นำส่งเช็คคืนนั้นส่งเงินขาดและดำเนินการตัดบัญชีเป็นเงินขาดสถานีทันที แล้วส่งเช็คกลับคืนให้สถานีผู้รับเช็คโดยเร็ว เพื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่นั้น แจ้งหน่วยงานที่อนุญาตการใช้เช็คฉบับนั้นเป็นผู้รับผิดชอบติดตามทวงถามให้ผู้ใช้เช็คนำเงินสดมาชำระให้ครบถ้วนภายใน 7 วันนับจากวันที่ได้รับเช็คคืนจากกองการเงิน ฝ่ายการเงินและการบัญชี

(4) การนำส่งเช็คใช้เงินรายได้ประจำวัน ให้หมายเหตุในใบเสร็จนำส่งเงิน ว่าเช็คใช้รายได้ประจำวันใด ส่งเงินขาดตามเช็คเลขที่ วันเดือนปี จำนวนเงิน พร้อมแจ้งให้กองการเงิน ฝ่ายการเงิน และการบัญชีทราบ เพื่อเป็นการยืนยันทันที

(5) หากติดตามไม่ได้ผลเมื่อครบ 7 วันนับแต่วันที่ได้รับเช็คคืนจากธนาคารให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คฉบับนั้นหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่นั้น รายงานตามขั้นตอนผ่านฝ่ายหรือสำนักงานของผู้รับเช็คทราบ เพื่อส่งเรื่องให้สำนักงานอาญาบาลดำเนินการตามกฎหมายตามข้อ 8 ต่อไป และให้ฝ่าย/สำนักงาน นั้น ๆ คอยติดตามผลของคดีจนกว่าจะได้รับชำระเงินคืนมาครบถ้วนพร้อมเบี้ยปรับ (ถ้ามี) หรือจนกว่าผลของคดีเป็นอันสิ้นสุด.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

(นายศรียุทธ ศิริเวทิน)

รองผู้อำนวยการด้านพัฒนาและวางแผน รักษาการในตำแหน่ง

ผู้ว่าการรถไฟฯ

